

Буслаєва Г.В.

старший викладач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (Україна)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Санаторно-курортний комплекс є унікальною соціально-економічною системою, яка була створена ще в бувшому СРСР, з одного боку, як рекреаційний інструмент для поновлення та збереження здоров'я людей, а з іншого боку, як важлива складова економіки певного регіону. За вимогами статистики, санаторно-курортні підприємства відносяться до колективних спеціалізованих засобів розміщення (санаторії, санаторії-профілакторії тощо) на відміну від іншої групи засобів розміщення – готелів та аналогічних засобів розміщення. Україна має колосальний рекреаційний потенціал, проте, загальна кількість спеціалізованих засобів розміщення в 2014 році скоротилась відносно 2013 року на 31,9% [1].

Важливим рекреаційним регіоном України є Одеська область, яка має дуже вигідне географічне розташування та багато різноманітних природно-рекреаційних ресурсів, на базі яких функціонують відомі санаторно-курортні заклади. У той же час, їх кількість скорочується: у 2014 році до складу санаторно-курортного комплексу Одеської області входило 394 закладів, що значно менше кількості санаторно-курортних і оздоровчих закладів у 2012 та 2013 роках – відповідно 407 та 432 заклади [2] (рис. 1).

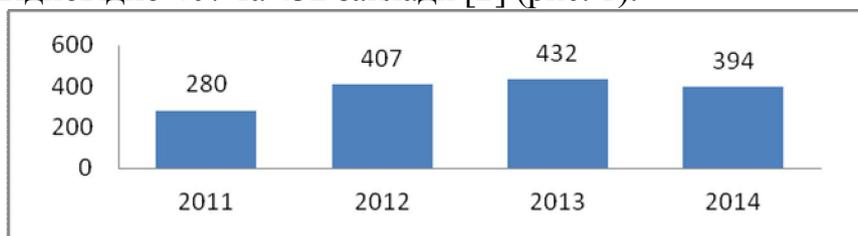

Рис. 1. Динаміка кількості спеціалізованих засобів розміщення Одеської області у 2011-2014 роках, одиниць [2]

В 2014 році в Одеській області нараховувалось 235 готелів та аналогічних засобів розміщення (37,36% від загальної чисельності 629 об'єктів засобів розміщення), а спеціалізовані засоби розміщення налічували 394 об'єкти (рис. 2), з яких санаторіїв – 20 (3,18%), дитячих санаторіїв – 8 (1,27%), дитячих центрів – 1 (0,16%), санаторіїв-профілакторіїв – 9(1,43%), будинків відпочинку – 1 (0,16%), пансіонатів відпочинку – 5(0,16%), а найбільше працювало баз відпочинку та інших закладів відпочинку – 350 об'єктів (55,64%) [3, с. 9, 11].

На сьогодні функціонування санаторно-курортних і оздоровчих закладів як області, так і країни в цілому, не можна визнати ефективним через низку причин, до яких можна віднести: недостатнє фінансування та інвестування в регіональну курортологію, обмеженість коштів для експлуатації санаторно-курортних закладів; низьку платоспроможність населення, що не дає можливості оплачувати відпочинок у рекреаційних закладах; низьку якість санаторно-курортних послуг; відсутність ефективної державної політики щодо соціальної підтримки населення; військові конфлікти в традиційних рекреаційних регіонах України тощо.

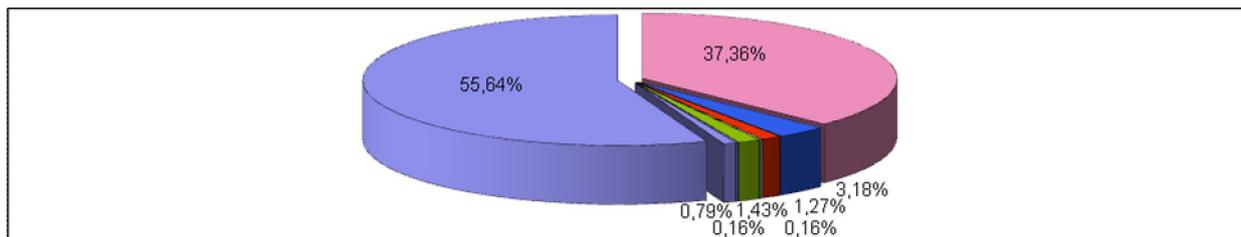

Рис. 2. Структура засобів розміщування Одеської області у 2014 році, % [3, с. 9, 11]

Узагальнюючі пропозиції дослідників [4; 5, с. 26-35], для вирішення проблем системного розвитку курортно-рекреаційної сфери в Одеській області доцільно: оновити Стратегію економічного та соціального розвитку міста Одеси до 2022 року (затверджену в 2013 році) та розробити державну концептуальну програму комплексного розвитку рекреаційного потенціалу Одеського регіону; передбачити стратегічні пріоритети дій місцевої влади в напрямку розвитку туризму та курортів, забезпечивши їх фінансовою підтримкою з місцевих бюджетів; створити електронну довідково-інформаційну базу існуючих санаторно-курортних закладів; розробити проекти докорінного покращення транспортної інфраструктури регіону та розвитку мережі придорожніх об'єктів обслуговування пасажиропотоків; створити ефективну систему гарантування безпеки відпочивальників, їх прав, інтересів та майна; організувати проведення рекламних кампаній з популяризації рекреаційного потенціалу Одещини; забезпечити пільгові умови відпочинку та лікування малозабезпечених верств населення, використання в закладах рекреації гнучкого ціноутворення, системи сезонних знижок на путівки, дисконтних систем для користувачів; запропонувати інвестиційні пропозиції щодо бізнес-проектів, які передбачаються реалізувати у туристично-рекреаційних зонах, з метою залучення інвесторів для модернізації існуючих рекреаційних закладів і розширення переліку та якості їх послуг; запровадити чітку систему ліцензування, стандартизації та сертифікації послуг санаторно-курортної сфери; впровадити систему безперервного навчання кадрів, зайнятих у курортному обслуговуванні, туризмі, сфері готельного та ресторанного господарства в відповідних навчальних закладах.

Література

1. В Україні кількість колективних засобів розміщення скоротилось на 29% [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vybor.ua/news/v_ukraine_kolichestvo_kollektivnyh_sredstv_razmeshcheniya_sokratilos_na_29.html.
2. Офіційний сайт Головного управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>
3. Діяльність колективних засобів розміщування в Одеській області у 2014 році: Стат. бюлетень. – Одеса: ГУ статистики в Одеській області, 2015. – 90 с.
4. Напрями активізації розвитку курортного туризму на Сході України: Аналіт. записка / Націон. ін-т стратегіч. досліджень при Президентові України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1181/>.
5. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ: Аналіт. записка / Націон. ін-т стратегіч. досліджень при Президентові України. – К.: НІСД, 2015. – 92 с.